

SELETUSKIRI

maaeluministri määruse „Põllumajandusministri määruste muutmine tulenevalt tolliseadusest” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Maaeluministri määruse „Põllumajandusministri määruste muutmine tulenevalt tolliseadusest” eelnõu on välja töötatud loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi seaduse § 29 lõike 1 ning söödaseaduse § 16 lõike 8 ja § 28 lõike 3 alusel.

Riigikogu võttis 31. mail 2017 vastu tolliseaduse (374 SE), mis jõustub 1. juulil 2017. aastal. Senine tolliseadus muutub uue tolliseaduse jõustudes kehtetuks. Uues tolliseaduses muudetakse muu hulgas ka loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi seaduse ning söödaseaduse teatud sätteid, mis viiakse kooskõlla tolliõiguses tehtavate terminite muudatustega.

Määruse kehtestamisega viiakse loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi seaduse § 29 lõike 1 ning söödaseaduse § 16 lõike 8 ja § 28 lõike 3 alusel kehtestatud määrused kooskõlla loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi seaduse ning söödaseaduse muudatustega.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Maaeluministeeriumi toiduohutuse osakonna toidujärelevalve büroo juhataja Maia Radin (625 6529, maia.radin@agri.ee) ja sama osakonna loomatervise büroo peaspetsialist Eda Ernes (625 6126; eda.ernes@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi eelnõule on teinud Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Arvo-Mart Elvisto (625 151, arvo-mart.elvisto@agri.ee) ja eelnõu toimetas keeleliselt sama osakonna peaspetsialist Leeni Kohal (625 6165, leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõuga ei tehta sisulisi muudatusi. Eelnõuga viiakse muudetavad määrused kooskõlla uute tolliseaduse terminitega.

Eelnõu § 1 punktides 1 ja 2 muudetakse põllumajandusministri 22. detsembri 2004. a määruse nr 191 “Importimisel tehtava veterinaarkontrolli kord” § 5 lõikeid 2 ja 3, asendades termini „tollikontrollitsoon” terminiga „tollilt poolt määratud koht”. Kehtiva tolliseaduse § 12 lõike 1 kohaselt hõlmab tollikontrolli tsoon rahvusvaheliseks liikluseks avatud sadama ja lennujaama territooriumi, raudteejaama ala või maanteelõigul olevat piiripunkti, mille Maksu- ja Tolliameti peadirektor on kooskõlastatult selle omaniku või seadusliku valdajaga määranud tolliformaalsuste teostamiseks. Tolliseadusega kaotatakse termin „tollikontrolli tsoon”, sest termin ei ole enam vajalik. Uue tolliseadustiku artikli 135 lõike 1 kohaselt tuleb tolliterritooriumile toodud kaubad viivitamatult toimetada tollilt määratud trassi mööda ja kooskõlas tolli juhustega kas tolliasutusse, tollilt poolt määratud kohta, tollilt poolt heakskiidetud kohta või vabatsooni.

Eelnõu § 1 punktidega 3 ja 6 jäetakse põllumajandusministri 22. detsembri 2004. a määruse nr 191 “Importimisel tehtava veterinaarkontrolli kord” erinevatest sätetest välja termin „vabaladu”. Tolliseadus ei näe vabaladude asutamist enam ette ning seadusest on kaotatud ka asjakohane termin. Vabalao asutamise võimalus on kaotatud eesmärgiga lihtsustada liidu tollikorraldust ja parandada tolliformaalsuste läbipaistvust, kuna vabalao toimimine on sarnane tollilao toimimise

põhimõtetele. Tolliõiguse kohaselt muudetakse vabaladude load ümber tollilao pidamise lubadeks. Peamiseks erinevuseks vabalao ja tollilao vahel on praegu kauba lattu toimetamise viis, mille kohaselt tolliladustamise puhul tuleb kaup suunata tolliladustamise protseduurile, kuid vabalao puhul seda tegema ei pea.

Eelnõu § 1 punktides 4 ja 5 sõnastatakse uuesti põllumajandusministri 22. detsembri 2004. a määruse nr 191 “Importimisel tehtava veterinaarkontrolli kord” § 8 lõike 8 punktid 4 ja 7. Kehtivas määruses on nimetatud punktides viidatud ühenduse tolliseadustikus nimetatud protseduurile T1, mille kohaselt peab kaubasaadetis transiitveol jääma tollijärelevalve alla. Kuna tollijärelevalve nõuded on sätestatud läbivalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määramises (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (uuesti sõnastatud) (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1–101), ei ole vajalik seda enam eraldi rõhutada. Viited Euroopa Liidu õigusaktile ja asjakohasele protseduurile asendatakse viitega tolliseadustikule ilma spetsiifilist protseduuri nimetamata.

Eelnõu §-ga 2 muudetakse põllumajandusministri 8. mai 2007. a määrust nr 70 „Mitteloosse sööda ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamisest teavitamise kord ja sööda ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise üle ametliku kontrolli teostamise täpsem kord“, mille § 2 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „üldjuhul tolli poolt aktsepteeritud tolliterminalis, tollilaos, hoiukohas, vabatsoonis või vabalaos“ tekstiosaga „tolliseaduse kohases ajutise ladustamise kohas, tollilaos või vabatsoonis“. Kehtiva tolliseaduse § 30 lõike 1 kohaselt on kauba ajutise ladustamise kohtadeks tolli poolt aktsepteeritud tolliterminal ja hoiukoht. Nende erinevus seisneb selles, et kui tolliterminalis saavad kaupa hoida erinevad omanikud, siis hoiukoht on mõeldud vaid selle pidaja kauba hoidmiseks. Uue tolliseaduse kohaselt ei säilitata hoiukoha kui privaatse ajutise ladustamise koha erisust ning tolliterminali ja hoiukoha mõisted asendatakse ajutise ladustamise koha mõistega. Ajutise ladustamise koha pidajal tuleb vastavalt liidu tolliseadustikule taotleda tollilt selleks eelnevalt luba ja pidada ladustatava kauba kohta arvestust. Samuti ei näe uus tolliseadus enam ette vabaladude asutamist ning seadusest on kaotatud ka asjakohane termin. Seetõttu jäetakse sätestest välja termin „vabaladu“.

Eelnõu §-ga 3 sätestatakse eelnõu jõustumise kuupäev, milleks on 1. juuli 2017. Nimetatud määruste muudatused peavad jõustuma samal kuupäeval, kui jõustub uus tolliseadus. Sellest lähtuvalt on määruse jõustumise kuupäevaks määratud 1. juuli 2017.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määruse eelnõul puuduvad mõjud. Puudub mõju majandusele, keskkonnale, riigi julgeolekule ja välissuhetele, elu- ja looduskeskkonnale, regionaalarengule ning riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele. Eelnõuga ei kaasne muid otseseid või kaudseid mõjusid.

Määrusega viiakse põllumajandusministri 22. detsembri 2004. a määrus nr 191 “Importimisel tehtava veterinaarkontrolli kord” ja põllumajandusministri 8. mai 2007. a määrus nr 70 „Mitteloosse sööda ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamisest teavitamise kord ja sööda ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise üle ametliku kontrolli teostamise täpsem kord” kooskõlla 1. juulil 2017. aastal jõustuva uue tolliseadusega. Muudatus on tehnilist laadi.

Eestis ei ole ühtegi vabaladu olnud, mistõttu vabalao termini kaotamine praktikas ettevõtjaid ei mõjuta.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too endaga kaasa lisategevusi ega -kulusi riigieelarve vahenditest, samuti ei kaasne määruse rakendamisega tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määruse jõustumine on eelnõu kohaselt kavandatud 1. juulil 2017. a. Jõustumise kuupäev on sätestatud arvestusega, et määrus jõustuks ühel ajal Riigikogus 31. mail 2017 vastu võetud tolliseadusega (374 SE). Tolliseaduse § 111 kohaselt jõustub seadus 2017. aasta 1. juulil.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse eelnõu esitati arvamuse avaldamiseks Veterinaar- ja Toiduametile. Arvamuse andja eelnõu kohta märkusi ei esitanud.

Eelnõu esitati elektroonilise eelnõude kooskõlastamise infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile. Rahandusministeerium kooskõlastas eelnõu märkusteta.

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti

Kantsler